

HØJESTERETS DOM

afsagt torsdag den 15. januar 2026

Sag BS-32576/2025-HJR
(1. afdeling)

F

mod

M

(advokat Peter Ølholm, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt dom af Familieretten i København den 4. oktober 2024 (BS-9835/2024-KBH) og af Østre Landsrets 14. afdeling den 16. december 2024 (BS-54284/2024-OLR).

Sagen er behandlet skriftligt, jf. retsplejelovens § 387.

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Jens Peter Christensen, Michael Rekling, Oliver Talevski, Kristian Korfits Nielsen og Julie Arnth Jørgensen.

Påstande

Appellanten, F, har påstået ændring af landsrettens dom, således at der fastsættes samvær mellem ham og B, subsidiært at han berettiges til personligt eller gennem tredjemand at overlevere en julegave til B. Mere subsidiært har han påstået hjemvisning.

Indstævnte, M, har påstået stadfæstelse af landsrettens dom, og at Fs påstande ikke tages under påkendelse.

Sagsfremstilling

F og M er forældre til B.

Ved Østre Landsrets dom af 28. september 2022 blev det stadfæstet, at M skulle have forældremyndigheden alene, og det blev besluttet, at F skulle have seks overvågede samvær med B. Det blev herefter forsøgt at iværksætte de overvågede samvær i Familieretshuset. Forløbet blev igangsat ved breve, idet B ikke ønskede direkte kontakt med sin far. Det blev bl.a. efter en børnesagkyndig vurdering besluttet ikke at gennemføre de overvågede samvær. I maj 2023 blev der indledt en tvangsfuldbyrdelsessag ved familieretten. I juli 2023 henviste familieretten sagen til Familieretshuset med henblik på vurdering af, om dommen om overvåget samvær skulle ophæves eller ændres. Familieretshuset iværksatte herefter en ny behandling af sagen. I februar 2024 indbragte Familieretshuset sagen for familieretten.

Ved dom af 4. oktober 2024 frifandt familieretten M for Fs påstand om, at der blev fastsat samvær mellem ham og B. Af familierettens begrundelse fremgår:

”Retten lægger vægt på, at parterne efter ophævelsen af samlivet har haft et meget dårligt samarbejde præget af konflikter, og at det har påvirket B. Det er rettens opfattelse, at begge forældre vil gøre det bedste for B. M varetager alene forældremyndigheden over B, og hun varetager samtidig den store opgave med at skabe nogle rammer for B, som han kan trives i og udvikle sig i. F har i retten givet udtryk for, at hans påstand om fastsættelse af samvær afspejler et ønske om under hensyntagen til B’ særlige behov at kunne have en form for kontakt med B.

Retten finder, at beskrivelsen af B’ reaktioner i forbindelse med forsøget på at få det overvågede samvær i stand viser, at det ikke er muligt på nuværende tidspunkt at motivere B til at acceptere og værdsætte, at han skal have kontakt med sin far. Retten lægger samtidig til grund, at B har gennemgået en positiv udvikling, der formentlig har sammenhæng med, at han er i medicinsk behandling for ADHD, men som også må tilskrives, at der er meget ro, struktur og tryghed i hans nuværende dagligdag. Henset til, at B må anses for i hvert fald at have givet udtryk for, at han ikke er klar til at have kontakt med sin far, og til, at han grundet sine betydelige udfordringer risikerer at komme ind i en negativ udvikling, hvis han føler sig presset til at skulle have kontakt med sin far, finder retten, at det efter en samlet vurdering vil være bedst for B, at han ikke skal have fastsat samvær med sin far.

Familieretten henviser til forældreansvarslovens § 4 og § 21, stk. 3.”

F ankede dommen med påstand om, at der skulle fastsættes støttet samvær mellem ham og B. Af ankestævningen fremgår bl.a.:

”Kort beskrivelse af sagen: Vi indbringer hermed en sag om samvær samt anden kontakt efter forældreansvarslovens § 22

...

Da sagen ikke kun angår samvær, kan sagen ankes selv efter lovændringen i juni 2024.

..."

Den 16. december 2024 afviste landsretten sagen. Af landsrettens begrundelse og resultat fremgår:

"Det fremgår af familierettens dom, at F alene nedlagde påstand om fastsættelse af samvær for B, og at familieretten alene har afgjort spørgsmål om samvær i medfør af forældreansvarslovens § 21, stk. 3.

Da familieretten i dommen således alene har afgjort spørgsmål om samvær, kan dommen kun ankes med Procesbevillingsnævnets tilladelse, jf. retsplejelovens § 453, stk. 1, 2. pkt. Det af F anførte vedrørende spørgsmålet om "anden kontakt" i medfør af forældreansvarslovens § 22 ændrer ikke herved, idet spørgsmålet ikke er behandlet i dommen. Da der ikke foreligger en tilladelse fra Procesbevillingsnævnet, afviser landsretten anken."

Anbringender

F har anført bl.a., at ankebegrænsningen i retsplejelovens § 453, stk. 1, 2. pkt., kun angår domme, hvor familieretten alene har afgjort spørgsmål om samvær. Sager, der omhandler "anden kontakt", kræver ikke tilladelse fra Procesbevillingsnævnet, jf. UfR 2025.1453 V.

Det er uden betydning, hvordan påstandene om samvær og anden kontakt har været udformet for retten, da forældreansvarssager er indispositive sager, jf. retsplejelovens § 450 a.

Det beror på en fejl og er i strid med grundlovens § 63, at familieretten ikke har afgjort spørgsmålet om "anden kontakt" i form af ovedragelse af en julegave til B. Han har flere gange anmodet om, at forholdet om "anden kontakt" i medfør af forældreansvarslovens § 22 behandles som en del af sagen.

M har anført bl.a., at der under sagen ikke har været nedlagt påstand om andet end samvær. Men selv hvis det var tilfældet, ville anke af familierettens dom kræve tilladelse fra Procesbevillingsnævnet. Retsplejelovens § 453, stk. 1, 2. pkt., skal således fortolkes bredt, og omfatter også sager, der omhandler både samvær og anden kontakt, eller alene anden kontakt, jf. TfA 2025.41 Ø og UfR 2025.2388 Ø.

Højesterets begrundelse og resultat

Ved familierettens dom af 4. oktober 2024 blev det bestemt, at der ikke skulle fastsættes samvær mellem F og B. M blev derfor frifundet for Fs påstand herom. F ankede dommen til landsretten, der afviste ankesagen med henvisning til, at der ikke forelå tilladelse til anke fra Procesbevillingsnævnet.

For Højesteret angår sagen, om det er med rette, at landsretten har afvist ankesagen.

Efter retsplejelovens § 453, stk. 1, 2. pkt., kan en dom afsagt af familieretten i en sag, hvor familieretten alene har afgjort spørgsmål om samvær, kun ankes med Procesbevillingsnævnets tilladelse.

Familieretten har alene afgjort, om der skulle fastsættes samvær mellem B og F. Dommen kan derfor kun ankes med Procesbevillingsnævnets tilladelse. Da en sådan tilladelse ikke foreligger, finder Højesteret, at det er med rette, at landsretten har afvist ankesagen, jf. retsplejelovens § 453, stk. 1, 2. pkt.

Det bemærkes i øvrigt, at ankebegrænsningen også ville finde anvendelse, hvis familieretten tillige havde afgjort et spørgsmål om anden kontakt, jf. Højesterets dom af 15. januar 2026 i sag BS-41459/2025-HJR.

Højesteret stadfæster herefter landsrettens dom.

THI KENDES FOR RET:

Landsrettens dom stadfæstes.

Ingen af parterne skal betale sagsomkostninger for Højesteret til den anden part eller til statskassen.